

Центар за културу града Бора

Моше Пијаде 1, 19210 Бор

+381 30 424546

centarzakulturubor.org.rs

На основу члана 44, став 1, тачка 5. Закона о култури РС (Сл.гласник РС бр. 72/09,13/16,30/16-испр,6/2020,47/2021,78/2021), члана 21. Статута Установе „Центар за културу града Бора“, Управни одбор Установе „Центар за културу града Бора“ на предлог директора доноси:

ПРОГРАМ РАДА УСТАНОВЕ „ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ ГРАДА БОРА“ ЗА 2024. ГОДИНУ

1. ПРОФИЛ УСТАНОВЕ

Историјат установе

Установа „Центар за културу града Бора“ основана је 2009. године као нова институција културе. Оснивач Установе је локална самоуправа, односно Скупштина општине Бор. Законом о култури који је у примени од 2010. године, предвиђено је да област културе буде системски уређен, утврђује се општи интерес у култури, начин остваривања општег интереса у култури и обављање културних делатности, права, обавезе и одговорности градске Управе односно града Бора.

Законски оквир

Делатност „Центра за културу града Бора“ дефинисан је законом о култури који је у примени од 2010. године, Статутом Установе „Центар за културу града Бора“ и осталим актима Установе који регулишу ту област.

Извор финансирања

Чланом 10. Закона о култури, средства за финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката, као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у појединим областима културне делатности, обезбеђују се у буџету града Бора у складу са законом, културни програми и пројекти финансирају се делом из прихода остварених обављањем делатности, од накнада за услуге, издавања пословног простора, донација, спонзорстава и на други начин, у складу са законом. Чланом 11. Закона о култури финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури, врши се на основу јавног конкурса, ако законом није другачије одређено, а чланом 74. дефинисано је да висину средстава за финансирање утврђује оснивач, на основу стратешког плана и предложеног годишњег програма рада Установе.

Организациона структура

Програм рада и развоја Установе усклађен је са Законом и тренутним кадровским, материјалним и другим условима у којима Установа послује.

Рад Установе организован је у оквиру организационих јединица - служби:

- СЛУЖБА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМСКИХ САДРЖАЈА
- СЛУЖБА ЗА НАЦИОНАЛНЕ МАЂИНЕ
- КУЛТУРНО - УМЕТНИЧКО ДРУШТВО
- СЛУЖБА ТЕХНИЧКЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
- СЛУЖБА ФИНАНСИЈСКО – РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОСЛОВА
- СЛУЖБА ПРАВНИХ, КАДРОВСКИХ И АДМИНИСТРАТИВНИХ ПОСЛОВА
- СЛУЖБА ЗА ОГЛАШАВАЊЕ, ИЗДАВАШТВО И МАРКЕТИНГ

Од непокретне имовине Установа поседује објекат зграде биоскопа “Звезда” (укњижена на Установу–корисници простора) и објекат некадашњег Дома омладине у улици Шистекова 1 (укњижена као корисник својине јер не поседујемо грађевинску и употребну дозволу која је у току добијања), а користи се и део Зграде Музичке школе (4 канцеларије у холу Музичке и део наведеног објекта - изграђен за потребе КУД - а „Бор”).

Од покретне имовине Установа поседује довољан број рачунарске опреме али има недостатак канцеларијског намештаја, опреме за радионице, а највећи проблем је недостатак адекватног простора за рад креативних радионица, стара дотрајала расвета, израбована сценска конструкција и дотрајали светлосни парк кога под хитно треба заменити.

2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА ЗА 2024. ГОДИНЕ

Процена резултата за 2023.годину

Установа „Центар за културу града Бора“ је током 2023. године реализовала 92 програма из делокруга музичко-сценског, позоришног, ликовног, литерарног, аматерског, рецитаторског, академског програма као и 331 филмска пројекција са 69 различитих филмских наслова.

У домену основне делатности предвиђене планом и програмом Установе за 2023. год. реализоване су традиционалне манифестације; Светосавска академија, Октобарска академија, дан матерњег језика, Сабор игре у Слатини, сабори у свим селима града Бора, борско културно лето, Фестивал влашке изворне песме, улица дечијег осмеха, међународни Фестивал фолклора, дани брестовачке бање, и др., сопствени и гостујући програми: Представе за децу и одрасле, концерти поп, рок, цез, етно, духовне музике и многе друге манифестације.

КУД „Бор“ има 206 члана, од тога 35 чланова првог ансамбла, 18 чланова другог ансамбла, 31 - ог члана дечијег ансамбла, 36 члана дечијег припремног ансамбла, 38 члана дечије школе фолклора од 6-8 година, 45 члана дечије школе фолклора од 4-6 година, 10 члана ансамбла народног оркестра, 8 чланова ансамбла групе певача и 5 вокалних солиста. Редовне пробе одржавају се сваког радног дана у поподневним терминима и одржани су наступи за разне манифестације и концерти у оквиру борског културног лета, годишњи концерт КУД „Бор“, као и обележавање јубилеја КУД-а (78 година постојања) вишедневним програмима са квалитетним гостујућим ансамблима. КУД „Бор“ је у току 2023. год. гостовао у Мађарској, Македонији и Грчкој, као и на Републичким манифестацијама у нашој земљи .

Служба за националне мањине, за влашку националну мањину реализовала је планом предвиђене програме: Дан матерњег језика, Фестивал влашке изворне песме, Сабор у Слатини, Саборе народног стваралаштва у свим борским селима као и најважнију програмску активност, 61. традиционалну манифестацију “Сусрети села”, промоцију диска, стручна предавања и др....

Школа гитаре, школа сликања, школа глуме, школа традиционалних дувачких инструмената, пробе етно радионице и градског хора радиле су се током године по плану од марта до јуна и од септембра до децембра и исте похађало 272 полазника.

Реализовани су заједнички програми у сарадњи са другим Установама, Факултетом, школама, невладиним организацијама, удружењима грађана и другим организацијама у граду.

Анализа пословног окружења

Једна културна институција је углавном условљена социјалним окружењем и економским моментом, али оно што је најбитније је да култура и културни програми нису самостално профитабилни (гдесе и у економско просечним земљама дотира са 5 до 7%, док средства која се издвајају за културу у нашој земљи су и 20 пута мања, а локални културни буџети још мањи, па и културни буџет града Бора. Оно што је битно је да се економска и платежна моћ не рефлектују директно у економско тешким периодима на број публике, већ се може десити да се у таквим друштвеним тренуцима, чак и повећава број публике која је усмерена ка уметничким садржајима. Зато је важно да се у тешким социолошки – економским временима одржи ниво културне понуде.

Установа је узела учешће и у техничкој реализацији многобројних културних, спортских, школских манифестација и осталих програма у граду и селима (преко 70 техничких реализација програма).

Установа „Центар за културу града Бора“ реализовала је све своје програме утврђене планом и програмом Установе (оне које су могле бити реализоване) као и додатне програме у различитим сегментима културе, а у циљу подизања општег квалитета културне понуде нашег града.

Процена ресурса јавне Установе

Сходно својој делатности Установа још увек није адекватно опремљена, тако да нема пун дијапазон квалитетне техничке реализације, пре свега сопствених програма, поред сценског озвучења које поседује, потребно је опремити се и са још неколико бас звучника (бинова), у плану је за ову годину, као обавезни део озвучења за већу покривеност.

Ревитализовати сценску опрему је приоритет, али нажалост, зграда Музичке школе у 2023.години још није укњижена на Град, па самим тим нисмо у могућности да ревитализујемо било који сегмент непокретне техничке опреме и просторија.

Хитно би требало заменити у биоскопу „Звезда“ постојећи систем озвучења, као и комплексни систем грејања простора који је у току замене новим системом грејања..

3. ПОСЛОВНА СТРАТЕГИЈА

Ценовна стратегија

Ценовна стратегија Установе формира се уз сагласност Управног одбора Установе, цена изнајмљивања биоскопске сале и озвучења са осветом формира Управни Одбор Установе, а на предлог Директора. Цене биоскопских улазница диктира сам дистрибутер филма, док се остале цене карата за програме формирају на основу уговорених обавеза, на предлог Директора, а усваја их Управни Одбор Установе.

Позиционирање

У погледу позиционирања током 2023.год., сајтом Установе и учешћем на друштвеним мрежама (facebook i twitter) побољшали смо маркетинг стратегију и активности, а самим тим и повећали број гледалаца како на програмима у сопственој режији тако и на гостујућим програмима и тиме смо заузели водеће место у организовању културних

дешавања у Бору а и шире. Уз помоћ ових гласила програме које је реализовала Установа пратило је преко 22 000 гледалаца - посетилаца.

План промотивних активности

Предвиђено је да у 2024.год. наставимо са редовним рекламирањем наших програма на локалним и државним медијима, новинама, веб сајтовима, друштвеним мрежама, и овог пута повећати маркетинг оглашавање на најпопуларнијим локалним радијима. директним гостовањима у емисијама, трудимо се да на што бољи начин обавестимо и информишемо грађане свакодневно и периодично о нашим активностима, плановима и новинама у нашем раду. У међувремену редизајнирали смо и унапредили сајт Установе.

4. ПЛАН ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ И ПРУЖАЊА УСЛУГА

Установа „Центар за културу града Бора“ је градска установа културе која на годишњем нивоу организује на стотине концепцијски различитих програма, фокусирајући се на актуелности из музичког, филмског, видео, ликовног, позоришног, образовног и научно-популарног, мултимедијалног, односно опште друштвеног и духовног живота града, села, региона, земље и света.

Имамо развијену разноврсну издавачку продукцију, а реализујемо и бројне програме из области духовног и културног аматеризма. Реч је, такође, о Установи која је током 2023. год, као и уосталом и претходних година, организовала и реализовала готово све важније градске, као и манифестације од општег интереса за град Бор, и велики број других комплексних вишедневних програма из области културе и уметности.

Имајући то у виду, Установа „Центар за културу града Бора“ и у 2024. години има веома амбициозне планове, и то у домену свих садржаја програмских активности карактеристичних за ову Установу, а у складу са тренутним могућностима и капацитетима Установе.

И у текућој години Установа „Центар за културу града Бора“ планира да овдашњој јавности представи неке од најреспектабилнијих домаћих делатника у области културе, као и да доведе у Град неколико познатих и признатих културних стваралаца (не рачунајући познате извођаче и глумце који су чести гости у оквиру гостујућих програма), који би се на озбиљан начин представили борској публици. Програмске активности као и у претходним годинама, биће организоване на различитим местима у граду (факултети, школе, градски платои и тргови, летње позорнице, зоо врт, сале и простори других градских Установа културе), а не само у просторијама Установе. Намера нам је да наше програме на што адекватнији начин приближимо што већем броју наших суграђана, а нарочито младима на којима почива будућност нашег Града.

Посебно су нам амбициозни планови у области музичке и видео продукције, јер сматрамо да Установа има потенцијал да кроз подршку и едукацију младих талената оствари дубљу интеракцију и комуникацију са грађанима као публиком.

Наставићемо да пружамо подршку младим и талентованим писцима од којих се у наредним годинама и деценијама очекују значајни литерарни циљеви, као што ћемо сагледати и ветеране писане речи који су у прошлости својим делима и наградама освајали и вишеструко задужили нашу градску средину.

Као и претходних година огромну енергију уложићемо у сложеније програмске активности које имају карактер манифестација и фестивала, а третирају се као посебни и додатни пројекти Установе „Центар за културу града Бора“. Намера нам је да одржимо изузетно висок организациони, оперативно-технички и креативни ниво нових фестивала које планирамо да покренемо и на тај начин остваримо комуникацију са широм публиком. Планирани фестивали поред културне едукације грађана, имаће и забавни карактер, иако то

неће бити лако с обзиром на неке значајне искоракe и циљеве који су у том погледу постигнути у претходним годинама. Посебно ћемо се ангажовати на што активнијој медијској и свакој другој презентацији свих тих манифестација, не само у домаћим него и у регионалним оквирима, јер је реч о догађајима који би могли постати својеврсни брендови града, источне Србије, па и Државе.

У првој половини године уколико се све буде одвијало у складу са предвиђеним плановима и роковима, напoкoн ће бити и неких значајних новитета у активностима Установе „Центар за културу града Бора“. Такође, надамо се да званично припадне центру и простор у згради бившег „Дома омладине“, где би се кроз музичку едукацију и промоцију покренула продукција музичке алтернативне сцене као значајног средства за очување интеракције са младима, комуникације са широм публиком и промоције локалних манифестација у духу града.

Паралелно са тим, простор би био отворен и за друге врсте културне едукације и промоције, тај простор би окупљао не само вишеструко афирмисане ствараоце него и младе таленте у свим областима уметности. Уметници Бора и околине би на тај начин добили јединствено и ексклузивно место за окупљање и размену искустава из различитих сфера људског духа.

Узимајући све напред наведено, Програм рада Установе „Центар за културу града Бора“ за 2024. годину предвиђа реализацију садржаја у неколико нивоа и праваца:

- 1. Текући садржаји и програми**
- 2. Капитални пројекти који захтевају додатно финансирање**
- 3. Додатно сређивање и архивирање грађе Установе Центар за културу**

Установа „Центар за културу града Бора“ реализоваће активности на очувању културне и историјске баштине, са сталним ангажовањем на унапређењу и осавремењавању програма и манифестација. У 2024. години Установа „Центар за културу града Бора“ уложиће напоре да све оно што је у надлежности Установе буде реализовано:

Традиционалне манифестације

- Традиционална манифестација „Сусрети села“ града Бора
- Светосавска, Сретењска и Октобарска свечана академија
- Дани града
- Борско културно лето
- Сабор у Слатини
- Сабори у селима града Бора
- Фестивал влашке изворне песме
- Фестивал Слободана Божиновића
- Дан матерњег језика
- Матурски плес
- Дани Брестовачке Бање
- Међународни Фестивал фолклора

Остале манифестације и програми

- позоришне представе (за децу и одрасле)
- пројекције филмова, одржавање видео фестивала
- концерти популарне-џез, рок, поп, етно, народне, алтернативне и класичне музике
- промоције књига и часописа
- изложбе и трибине
- публикације

Традиционалне активности КУД - а „Бор“

Поред редовних проба извођачких ансамбала играча по већ устаљеним терминима пет пута недељно као и рада са члановима оркестра и групом певача бавиће се и едукацијом о фолклору (школа фолклора) као појму и чувару културне баштине. Редовни програми КУД-а „Бор“ су:

- концерт „Староградских игара“, за дан Св.Трифуна
- традиционални концерт„ На крилима пролећа “,
- концерт поводом обележавања „ Дана града “,
- новогодишњи целовечерњи концерт
- учешће на фестивалима
- гостовање у иностранству
- одлазак у друге општине на територији Србије у склопу размене са културно-уметничким друштвима из тих средина
- међународни фестивал фолклора (учешће професионалних ансамбала и културно уметничких друштава из Србије)

Биоскоп „Звезда“

Приказивањем пројекције филмова различите тематске садржине и естетског квалитета одржаћемо традицију посете биоскопа и фаворизовање филмске уметности.

Поред својих редовних активности, приказивањем филмова у најмање пет дана у три термина у току недеље. У Биоскопу ће се одржати и филмски фестивали, као и пројекције филмова.

- Филмски Фестивал „Кидс фест“- биће приказано десетак синхронизованих дечијих филмова едукативног карактера

Филмски фестивал „ФЕСТ“- фестивал који има дугу традицију у Биоскопу обелоданиће десетак премијерних филмова и исти толики број репрезентативних филмова као најбољих остварења европског и светског уметничког филма

Фестивал „СИНЕМАНИА“

Фестивал еколошког и туристичког филма „Силафест“- ретроспектива фестивала који се сваке године одржава у Великом Градишту која има за циљ презентацију најновијих открића у доменима екологије и туризма као и едукацију широких гледалачких маса из ових области.

У зависности од домаће продукције биће приказане и премијере домаћих остварења са гостима вечери као и Фестивал кратке форме едукативног карактера

Издавачка делатност

У домену публицистичке и издавачке делатности, Установа „Центар за културу града Бора“ предвиђа израду и презентацију репрезентативне монографије о КУД „Бор“. Овај пројекат је тим значајнији што кореспондира са јубиларним догађајем – 80 година постојања.

Предвиђено је и објављивање публикација, билтена, видео и аудио записа из домена рада Установе обухватајући све службе рада Установе.

Радионице и школе неформалног типа

Радионице и школе воде стручни сарадници, из одређених области. Стручни сарадници су у обавези да израде годишњи и месечни програм, као и извештаје о раду истих.

Школе и радионице, имају обавезу да свој рад прикажу публици, као и да са полазницима учествују на такмичењима, свако из своје области. Радионице окупљају све генерације, заинтересоване за одређене области уметничког стваралаштва, са циљем да кроз креативност, дружење и опуштање осмисле своје слободно време као алтернативу досади, културној равнодушности, стихији али и ради стицања одређених знања која могу бити младим нараштајима будућа професија. Радионице се организују у одређеним областима тако да имамо глумачку, ликовну, интерактивну радионицу за децу, школе гитаре и фолклора, школу традиционалних дувачких инструмената, етно певање и градски хор.

Школе неформалног типа омогућавају корисницима, посебно младим људима да стичу конкретна и шира знања из области музике и уметности.

Рад школа неформалног типа и радионица се међусобно допуњавају и преплићу, сарађују са представницима основних и средњих школа, са професорима и студентима нашег факултета. Оваквом формом и организацијом рада, кроз радионице и школе, Установи је омогућено да оствари своје циљеве, изгради укус и критеријуме, трагајући за смислом који једино потврђује праве вредности и основ рада и постојања.

Ликовна радионица

Циљ рада обновљене ликовне радионице је едукација свих оних који су заинтересовани да кроз школу цртања надграђују свој таленат и науче основне сликарске технике. Предавања су викендом. Ова је радионица покренута прошле године после три године паузе. Радионицу води професор мастер сликарства и Академски сликар.

Драмска радионица

Бор је кроз своју историју показао да је поред индустријске и културна средина. Од раних седамдесетих година прошлог века па све до 2004. године, Бор је имао драмски студио који је презентовао своја остварења и постизао велике успехе и награде на позоришним данима широм Србије, као и на просторима бивше Југославије.

План Установе је да у наредној години настави праксу из предходних десет година и да дечија драмска радионица крајем 2024. године прикаже барем једну своју премијерну представу и тиме прикаже разлоге и резултате свога рада и постојања.

РазвојемовеобластиудугорочномпериодуУстановавећимаустаљенусопствену дечју позоришнупродукцију која је у складусакадровскимидруштвенимусловимакојиусловљавајуразвојевеобластистваралаштва.

Већ десет година ради дечја драмска секција при Установи са изузетним резултатима. Планирана су два изласка ван нашег града.

Школа гитаре

Уназад, дванаест година при Установи ради школа гитаре коју води стручни сарадник (професор гитаре), а коју похађају деца школског узраста као и остали грађани Бора.

Полазници школе свој рад презентују сваке године грађанима Бора, а најбољи учествују на такмичењима на којима су освајали запажене резултате – прва места (Међународни фестивали - Бугарска, Македонија, Румунија...).

У овој години наставиће са радом школа гитаре која је намењена полазницима који већ имају одређена предзнања, а у циљу ширења знања из области музике.

Радионица за градски хор и етно певање

При Установи, пету годину за редом, ради градски хор и радионица етно певања. Предавачи су професори музике, који врше корепетицију уз музичко - клавирску пратњу. Хор и радионица етно певања ће имати намену периодичног извођења зависно од градских потреба обележавања важних датума и празника који су битни, како за Центар за културу, тако и за град Бор. Планирана су средства за пар излазака ван Града и представљање рада на престижним Фестивалима и такмичењима у Републици Србији.

Школа традиционалних дувачких инструмената

Ова школа ради пет године, по четврти пут ове године, у просторијама Установе, са врсним предавачем, покренули смо радионицу и имамо преко 20 полазника. На овај начин млађим нараштајима, приближавамо музику нашег поднебља и предака. Школу ће предводити народни уметник на дувачким инструментима, Стефан Радовановић који је три пута до сада побеђивао на престижном Републичком такмичењу у Прислоници, и стекао престижно звање мајтора фруле, односно носилац је мајсторског писма Републике Србије, које је уједно и највеће признање у овој области у нашој Држави.

Позоришна делатност

У склопу позоришне уметности акценат ће бити дат на позоришним представама различитог типа и за различите генерације. Уз очекивању санације сценске конструкције сале Музичке школе, па самим тим и позоришне сцене, поред аматерских представа, у овој години план је да и надаље имамо на репертоару квалитетне представе и професионална позоришта (Народно позориште, Атеље 212, Звездара театар, Београдско драмско, Бошко Буха и др).

Културна едукација

Установа у 2024. години планира организовање гостујућих предавања у виду трибина и дискусија, књижевних вечери које су тематски тако конципиране да афирмишу стваралаштво и иницијативу уз истовремено едуковање шире јавности. Публика ће добијати одговоре кроз предавања врхунских стручњака из области Етномузикологије, психологије, социологије, историје уметности, филозофије, религије...

Подстицаји локалног стваралаштва и традиције

Служба за мањине, биће усмерена на неговању и очувању духовне и материјалне културе Националног Савета Влаха, а у циљу стварања услова за спознају идентитета кроз очување говора, језика, народне уметности и стваралаштва у домену савремене културе (позориште, филм, музичко-сценска уметност...)

1. Програм рада службе за културу Влаха

Служба за културу влаха при Установи „Центар за културу града Бора“ формирана је са циљем да се на изванредан начин надомести непостојање влашких културних институција које би се бавиле очувањем и презентацијом влашке културне баштине са подручја Бора и околине.

Поред 61. манифестације “Сусрети села” (март-мај), остале програмске активности су (са оријентационим датумима и празницима):

- Дан матерњег језика: 21. 02. 2024

- Сабор игре у Слатини 29. 08. 2024.
- Фестивал Влашке изворне песме: новембар
- Меморијал Слободана Божиновића: децембар
- прикупљање и приказивање материјала из области духовне и материјалне културе Влаха
- подстицај књижевног, филмског и мултимедиалног стваралаштва
- сарадња са другим центрима и Установама културе
- рад радионице традиционалних дувачких инструмената
- израда пројеката

- Сабори у сеоским срединама

2. Гостујући програми

Реализоваће се са јасно дефинисаном стратегијом и динамиком, којима се задовољавају различите културне потребе грађана (позоришне представе за одрасле и децу, концерти, трибине - промоције), текуће активности из домена непосредне комуникације и сарадње са осталим Установама, удружењима грађана, невладиним организацијама на локалном и Републичком нивоу. Откривање, афирмација и промоција локалних талената из разних области, организовање конкурса, такмичења и сл.

5. Кадрови

Правилником о систематизацији радних места Установа броји 15 (петнаест) запослених на неодређено време, у оквиру шест служби, распоређених по делокругу делатности и стручној спреми.

Овај број запослених не задовољава основну делатност Установе у свим својим сегментима, али Републичка забрана запошљавања нових лица је проблем, са којим ћемо пробати да се изборимо ванредним залагањем и у 2024. години.

6. Планирани укупни приходи и расходи за 2024. годину

Планирани приходи и расходи за 2024. годину, предвиђени су Финансијским планом за 2024. годину, усаглашен са Одељењем за финансије и буџет градске Управе Бор, а исти је усвојен од стране Управног Одбора Установе „Центар за културу града Бора“. 09. 01. 2024 године. Укупни приходи из буџета града Бора износе 70.202.460,00 динара, а расход је планиран на истом нивоу као и приходна страна. Установа ће конкурисати одређеним пројектима ка ресорним Министарствима културе, правде, итд и очекујемо додатна средства из тих извора за 2024. годину.

У Бору, 22. 1. 2024. године

Установа "Центар за културу града Бора"

Председник УО

Владимир Љубомировић